

Történetek az online oktatásról

Történetek az online oktatásról pályázat

A kolozsvári Bálványos Intézet pályázatot hirdetett egyetemi alap- és mesterképzéses hallgatók számára azzal a céllal, hogy a pályázók kipróbálják az interjúkészítés fortélyait, valamint a járványügyi helyzet miatt kialakult online oktatással kapcsolatos érdekes történeteket gyűjtsenek össze 12. osztályos, érettségi előtt álló diákoktól. Az online díjátadásra 2021. május 20-án került sor, az esemény visszaneézhető az Intézet Facebook oldalán: <https://fb.watch/5C4GoXuq4D/>

Általános tudnivalók a pályázatról:

- Az interjúalany minden esetben 12. osztályos, érettségi vizsga előtt álló, 18. életévét betöltött diák lehetett.
- Az interjú célja az online oktatáshoz köthető érdekes történetek feltárása volt.
- Az interjúk nyelve magyar.

Értékelési szempontok:

- Az interjúvezető minősége strukturális és módszertani szempontból;
- Az interjúalany kiválasztásának módja;
- Az interjú minősége módszertani szempontból;
- Mennyire eredeti, izgalmas a megismert diáktörténet.

Díjak:

- 3 fődíj és 6 különdíj.

Név	Egyetem	Pályamunka címe	Díj
Székely Johanna	Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Kar Kommunikáció és közkapcsolatok	Hogyan tanul online a diák? – Avagy az online oktatás rejtelsei	Fődíj
Nagy Bernadett	Babeş-Bolyai Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Magyar néprajz és antropológia	oktatásON – diákelet az online térben	Fődíj
Mátéfi-Takács Eszter	Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Kar Kommunikáció és közkapcsolatok	Motiváltság és aktivitás az online oktatásban – avagy miért figyelj a <i>mute</i> gombra?	Fődíj
Fodor Boglárka	Babeş-Bolyai Tudományegyetem Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kar Kommunikáció, közkapcsolatok és reklám	Amire senki sem számított volna	Különdíj
Incze Izabella-Janka	Sapientia EMTE Kolozsvári Kar Jog	A távoktatás pozitív hatásai a jövő művészeire	Különdíj
Zerkula Andrea	Sapientia EMTE Csíkszeredai Kar Kommunikáció és közkapcsolatok	Online oktatás, avagy iskola másképp	Különdíj
Járai-Szabó Richárd	Babeş-Bolyai Tudományegyetem Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kar Kommunikáció, közkapcsolatok és reklám	Tanítják a tanárt	Különdíj
Dombi Róbert	Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Kar Alkalmazott Társadalomtudományok Tanszék	Diákelet az online világban	Különdíj
András Bernadett	Sapientia EMTE Kolozsvári Kar Környezettudomány	A COVID-19 diákszemmel	Különdíj

Online oktatás diákszemmel – főbb jellemzők*

*a teljesség igénye nélkül

Kiszámíthatatlan helyzet: holnap is itthon?

*„Ugye van az alapszituáció, az az általában, hogy egy nap online, négy nap offline oktatás. **Most nyilván, hogy a vírus helyzet egy kicsit eldurvult, ezért teljes mértékben online vagyunk, és volt olyan is, hogy a fele osztály bent volt, a fele osztály online volt.**” (MTE)*

Eredményesség csökkenése

- Csökkenő motiváció, halogatás, felgyűlt tananyag

„És az online oktatásnak köszönhetően **hát a jegyeken nem is annyira, de a motivációm nagyon lecsökkent.**” (DR)

„**Olyan szinten elhanyagoltam, sajnós, a tanulást, amit talán nem szabadott volna, főleg így végzősként.** És egyszerűen az otthonlét, annyira hozzászoktam, hogy hogyha otthon vagyok, akkor az a pihenés ideje és hogyha ugye a bentlakásban, az a tanulása, hogy nem tudtam összeegyeztetni.” (SzJ)

- Multitasking, „erkölcsi lógás”

„Még akár bekapcsolt kamera mellett is **simán hallgattam zenét,** (...) sokszor nagyon, nem igazán figyeltem oda.” (NB)

„[órák alatt] leggyakoribb az a **reggeli, kávézás,** vagy például egy kis **rendrakás a szobába,** hogy ne délutánra maradjon. Olyan is volt, hogy online óra után valahova kellett menjek, és akkor **kihasználtam ezt az időt az ilyen készülődésre.** Hajmosás, ilyen-olyan dolgok. Általában ezek, vagy pedig telefonomon social média felületeken töltöm el az időt. Szóval igen, ezek a leggyakoribbak.” (SzJ)

- A kopogó idegen és egyéb zavaró tényezők

- Számonkérés: ki ver át kit?

„Nyilván, az eredményeim azt nem is mutatták, de én magamon éreztem azt a romlást. (...) Nyilván, most az online oktatás alatt ugyebár a médiája az nem kell mondanom, hogy mindenkinek jobb lett, mint amit amúgy képes lenne elérni.” (NB)

„Nekem nagyon nem erősségem a földrajz és - amikor készült a tanárnő lezárni félév végén vagy évvégén már nem is tudom, akkor azt mondta nekem, hogy látszik, hogy nagyon nagyot fejlődtem, és hát én gondoltam magamba, hogy ki nem fejlődik. Online oktatás alatt bármilyen módszert kipróbálunk ahhoz, hogy jobb jegyeket kapjunk.” (AB)

- Tanárok alkalmazkodása az online oktatáshoz – ennek hatása a diákok felkészültségére

„Az én esetemben, mondom a tanárok teljes mértékben jól, és korrekt módon át tudják adni a tananyagot, tehát én személy szerint fel tudok így készülni érettségire, viszont a diákok zömének ez nem adatik meg, és ezt én nagyon-nagyon sajnálom.” (MTE)

„Szóval vannak az idősebb tanárok, ugye ők annyira nem tudják kezelni az ilyen dolgokat [online felületeket], szóval ott azért kellett jópár hónap. (...) Volt tanárom, akinek ott ilyen Meet-es órán magyaráztuk szóról szóra, hogy most hogy kell egy leckét elküldeni vagy hogy kell valamit kipoztolni valahova, ilyen dolgok.” (SzJ)

Kommunikációs és technikai kihívások

- Órai aktivitás

„Nem tudjuk annyira közvetlenül megbeszélni a feladatokat, hisz mindenki szól egymás szavába, ha valaki bekapcsolja a mikrofont, a másikat nem hallod, nem lehet egy beszélgetést létrehozni.” (ZA)

„Ott kell küszködni a mute gombbal, állandóan kell magadat mute-olni, meg különböző ilyen pszichológiai nyomás van egyfolytában rajtunk, és nem mindenki tudja ezt leküzdeni.” (MTE)

- Az a bizonyos mute gomb

*„És talán a leggázabb, aminek nem akartunk a hallgatósága lenni, most nem mondom, hogy melyik órán volt, de a tanárnőnek a fia, ugyanúgy sírt, mert fájt a foga, és ki akarta volna kapcsolni a mikrofont, csak nem jött össze, és végig kellett hallgatni, hogy **konkrétan leordítja a fiát, hogy hallgasson, mert órát tart.**” (FB)*

*„**Anyu berontott a szobába** pedig mindig megmondtam neki, hogy mikor van ugye online oktatás és ne zavarjon engem, és akkor be volt a mikrofonom kapcsolva, és természetesen pont egy kínos kérdést kellett felrakjon. Nagy ívekben arról szólt, hogy mikor raknék immár rendet a szobámban.” (AB)*

- A diák ösztönzése akkor is, ha bajos a hang

*„Ez alatt az egy hét alatt, amíg ott lent [másik lakásban] voltam, konkrétan semmit nem lehetett érteni abból, amit mondtam. S ebből a legviccesebb dolog az, hogy én akkor nagyon arra törekedtem, hogy legyek tevékeny órán, tehát sokat jelentkeztem meg minden. (...) **Egyik tanár se mondta konkrétan azt, hogy nagyon nehezen vagy egyáltalán nem értette azt, amit mondtam, meg senki nem hívta rá a figyelm.**” (NB)*

- Internetkapcsolat

*„**Főként az internetkapcsolat miatt, ami nem a legstabilabb itthon, nem tudom miért. Olyankor hogyha volt mobilinternetem, akkor azzal megoldottam, hogyha nem, akkor aznapra annyi volt az iskolai részvételem.**” (SzJ)*

- Kibúvók: tanároknak, diákoknak

*„Ezek az ügyetlenkedések, tanárok és diákok felől, **úgy éreztem, hogy mások se veszik annyira komolyan. Hogyha valamit meg kellett volna csinálni vagy bemutatni, akkor jaj nem működik a kamerám, vagy mikrofonom, ilyen-olyan sunyizások voltak a tanárok részéről is.**” (ZA)*

Időspórlás

- Fölöslegesnek hitt tantárgyak mellőzése

*„Tehát egy zene órán nem volt annyira kötelező figyelni, tehát nem ellenőrizték, hogy figyelsz-e ezért **tudtam az érettségis tantárgyakkal foglalkozni.**” (ZA)*

*„**Jó volt, hogy nem volt minden fölösleges óra megtartva.** (...) Például én is így gondolom ezt, mert van ilyen-olyan órám, tegyük fel a rajz vagy a tesi, ami az egész napunkat elveszi, és nem tudunk például nagyon-nagyon jól fókuszálni a főtantárgyakra, amiből majd vizsgáznunk kell.” (AB)*

- Ingázás helyett értékes idő

*„Hát az online oktatásban számomra az volt a legjobb, hogy az időmet azt én osztottam be. Ezzel szemben a fizikai jelenléttel, **mivel én ingázom, így elment minden nap két óra a napomból.**” (DR)*

*„Nem kell korán kelni, **mert például én faluról ingázok ugye, és ahhoz, hogy be tudjak jutni, reggel hatkor fel kell keljek.** Minimum, egy óra utazás, hazafele is mivel oldd meg, és mindig amikor hazaérek az iskolából, akkor annyira elfáradok, hogy egyet kell aludjak.” (AB)*

Követhetetlen szabályok

- Mik is az elvárások?

„A legtöbb tanár csak feltöltötte a feladatot, de senki nem mondott semmit, hogy vissza kell küldeni, vagy nem kell visszaküldeni, vagy füzetbe oldd, vagy wordba írd be. Abszolút nem adtak különösebb instrukciót és elvárták, hogy te találd ki, hogy ők mire gondolnak.” (FB)

- Visszajelzés hiánya

„És nagy hátrány az, hogy 50 perc után a tanár kilépett és hogyha neked kérdésed volt leírhattad messengeren de hogy ez egyenlő a zéróval.” (FB)

„Olyan feladatokat rakott fel, amik internetről voltak lemásolva, mi ezeket megoldottuk, ezt az óra keretein belül kellett, úgy, hogy meet-re nem csatlakoztunk be, és hogyha ez hiányzott neked, akkor hiányzást kaptál. (...) És ezek a feladatok elvesztek, tehát nem javította ki ezeket.” (ZA)

- Kamera off, konfliktus on

Lakásproblémák és hiányzó eszközök

- Bejelentkeznék, de honnan?

*„És akkor az volt, hogy mindenkit hazaküldtek [a bentlakásból], és **nekem eléggé nehéz volt itthon, mert hogy említettem, hogy nagyon rossz itthon a térerő**, és nem nagyon tudtam előre bekapcsolódni az órákra, majd találtam egy olyan megoldást, hogy én **mentem nagybátyámhoz és náluk vettem részt úgymond az online órákon.**” (JSzR)*

*„Meszelésbe kezdtünk itthon. S ugye ez azt eredményezte, hogy én itthon nem igazán tudtam tanulni, mert hogy itt ugye folyamatosan járkálás volt, meg minden és emiatt **lementem az alsó lakásba. (...) Amíg ott lent voltam, konkrétan semmit nem lehetett érteni abból, amit mondtam.**” (NB)*

- „Harc” az eszközökért

„– És hogyha mondjuk egy kicsit most nemcsak rólad beszélünk, hanem a testvéreidről és az egész családotról, milyen volt először a családod technológiai felszereltsége?

*– **Hát mindenkinek van telefonja, ilyen érintős, és arról jelentkeztek be ők is. Nekem volt egyedül laptopom.**” (JSzR)*

- Művészi szabadság vagy korlátozottság?

„A helyet említeném, hiszen sajnós egy egyszobás garzonban élek, és a kis asztalomon nem igazán volt hely a nagy munkáimnak, hiszen legfőképpen az anatómiai tanulmányaimat 50x70-es lapra dolgozom ki, és nem teljesen fértem el, szóval muszáj volt megint önmagam limitálnom egy kisebb munkafelületre.” (II)

*„Még annyit szeretnék hozzáfűzni, hogy a **zenészeknek** főként volt ez akadály, hiszen, ugye, vannak nekik gyakorlati termeik, és mivel **sok mindenkinek nem volt otthon hangszere**, ezért ez egy nagy akadály volt.” (II)*

*„Sajnos márciustól májusig nem voltak nagyon megtartva nekünk a szakóráink, és volt olyan szakóránk, hogy erre nem is lett volna lehetőség, mint például a **számítógépes design**. **Ugye, nem voltak rá eszközeink**, nem voltak rá lehetőségeink, hogy ezt meg tudjuk oldani.” (II)*

Hagyományos oktatás vs. online oktatás

- A hagyományos oktatás elemeinek érvényesítése

„A tanárnéni egy kicsit idősebb, és mindig amikor jelentkezett be órára, ő nem nagyon tudta kezelni ezt az online világot pedig ugye nekünk az is főtantárgy volt, és **folyton amikor névsort olvasott, akkor négyszer-ötször mindig megkérdezett egy nevet**, hogy itt vagy-e, itt vagy-e, s mindenki mondta, hogy igen, s volt olyan is, hogy vicceskedtünk velük, hogy direkt senki nem kapcsolt mikrofont vagy ilyesmi.” (AB)

„Csak be voltak küldve táblázatba a leckék, így nem nagyon tudtam sem tanulni, sem koncentrálni, és **folyton mindenki egy csomó másolnivalót hagyott fel**, leckéket is.” (AB)

- Testnevelés a négy fal között

„Hát online térben a tornaóra az úgy zajlott, hogy a tanárnak volt egy olyan ötlete, hogy **applikáción keresztül** küldjük neki, hogy mit tevékenykedünk, mennyi a lépésszámunk.” (DR)

„Amúgy úgy zajlott, hogy például néha kellett felelni hasizomból, és **kamerába kellett csinálni a hasizmot.**” (SzJ)

Közösségi élet hiánya

- Ami nem valósult meg

„Elmaradt a karácsonyi előadás, ami tényleg az jelentette a legtöbbet számomra.” (FB)

*„Minden egyes tizenkettedikes hagyományos élménytől megfosztott engem, tehát szalagavatótól kezdve, **tanár-diák meccsen** át, nem tudom hogy lesz a **ballagással...**” (MTE)*

- A személyes találkozás hiánya = lehetőség a többiek mellőzésére

„Az elején jólesett az, hogy itthon voltam meg távol az emberektől, nem kellett szocializálnom, de aztán kezdett sok lenni, már nem kezdtem elviselni folyamatosan a saját szobámnak a négy falát.” (FB)

„Sőt, örültem, hogy nem kell egy levegőt szívjak azokkal az emberekkel, akiket nem annyira szívelek, szóval ez is egy pozitívum volt.” (II)

Kikapcsolódás otthon – szünetben és nemcsak

- A pörgő osztály-chat

*„Hát mi a csoportban az online órák alatt is tartottuk a kapcsolatot. Volt olyan helyzet, amikor például **a csoporton belül megbeszéltük, hogy milyen hiányosságai vannak az adott tanárnak az online oktatással kapcsolatosan.** És ez volt, hogy feléje el is mondtuk.” (DR)*

*„Vagy még egy nagyon-nagyon gáz: **töri órán felmérőt kellett írni és valaki a közös messenger-csoportba, amibe benne van a tanár is, írta, hogy a 7-es, 6-oshoz mi a feladat? S a tanár visszaírta, hogy mondjam, vagy valaki más mondja?**” (FB)*

- Átértelmeződött szünet

*„Hát a szünetek alatt legtöbbször **étkeztem**, a nagyszünet alatt pedig volt rá példa, hogy addig **megírtam a házi feladatot a következő órára**, vagy még **átolvastam a leckét**, ha felmérőt írtunk. Átismételtem.” (DR)*

Rugalmasság

- Bejelentkezés „szokatlan” helyről

*„Épp egy **kávézóban** voltam, és elfelejtettem, hogy lesz vallásórám, s be kellett jelentkeznek. S nem tudtam mikrofonon keresztül beszélni, mert ugye hallották volna, hogy hol vagyok, és akkor így kellett írjak, közbe azt hazudtam, hogy nem megy a mikrofonom.” (JSzR)*

*„Pont ma reggel is a románóránk egy kis **kocsikázással** kezdődött, a tanárnő a kocsiból kapcsolódott be, és körülbelül egész órán ott volt, de volt olyan is, hogy osztálytársam pont ment valahova, nem tudom, a **Hargitára**, s egyet gondolta belép órára.” (SzJ)*

- A lelkiismeretes pedagógus

*„Olyan is volt például, hogy egy tanárom a kórházból jelentkezett be ilyen kórházi **cuccból**, szóval na.” (SzJ)*

Amit adott az online

- Új kompetenciák elsajátítása, elmélyítése

„Hát lehetőség leginkább az, hogy jobban megismertük az online világot és azt, hogy **hogyan kell online kommunikálni akár egy csoporttal**, akár az iskolai életben. És megtudtuk azt is, hogy **hogyan kell e-maileket küldeni meg levelet írni, illetve olyan nyelvezettel dolgozni, amit elvárnak egy e-mailben vagy egy levélben.**” (DR)

„A jó szempont az lehet, hogy **több mindent tanultam így az online dolgokról**, érted, ilyen TIC-es dolgokról például.” (JSzR)

- Átértelmeződött tanulás

„Úgy gondolom, hogy a Covid, ez az egész nagy helyzet engem úgy kódolt át vagy úgy változtatott meg, hogy én **nekem most az a legkönnyebb és leghatásosabb tanulási módszer, hogyha oktató videókat nézek**. Tehát magyarul olyan, mintha online órákon vennék részt.” (MTE)

- Amit érdemes volna megtartani

„Most már ahogy visszakerültünk, van aki a leckét leadja, de **felteszi a classroomba is**, hogy tudjuk még visszanézni vagy onnan lemásolni, aki órán nem volt.” (DR)